

Nový zákon o energetike (elektroenergetika)

Martin Sliva
odbor palív a energetiky
Ministerstvo hospodárstva SR

Konferencia Vnútrotný trh s energiou na Slovensku po novom
Horný Smokovec 29. - 30. 10. 2012

Obsah prezentácie

- **Najvýznamnejšie nové ustanovenia**
- **Zásady fungovania trhu**
- **Práva a povinnosti jednotlivých účastníkov trhu**

§ 2 Základné pojmy

- **Definície nových pojmov, ktoré sú upravené v transponovaných smerniciach**
 - **definícia univerzálnej služby a podmienky dodávok v režime univerzálnej služby:**
 - **„dodávka elektriny alebo plynu odberateľom elektriny alebo plynu v domácnosti a malému podniku...“**
 - **inteligentný merací systém**
 - **„umožňuje zber, spracovanie a prenos nameraných údajov o výrobe alebo spotrebe elektriny alebo plynu, ako aj poskytovanie týchto údajov“**

§ 2 Základné pojmy (2)

■ Poznatky aplikačnej praxe

- spresnenie pojmu odchýlka sústavy
- činnosť organizátora krátkodobého trhu s elektrinou
- výroba elektriny v malom zdroji
 - malým zdrojom zariadenie na výrobu elektriny z obnoviteľného zdroja s celkovým inštalovaným výkonom do 10 kW
- riadenie energetickej efektívnosti
 - ovplyvňovanie množstva spotreby elektriny a časového plánu spotreby elektriny s cieľom znížiť primárnu spotrebu elektriny
 - uprednostnením investícií, ktorými sa zabezpečí energetická účinnosť pred zvýšením výrobnnej kapacity alebo prerušením dodávok (ÚEV, +ŽP)

§ 3 Osoby

- **Dodávateľ elektriny**
 - umožniť dodávku dodávateľom registrovaným v inom členskom štáte EHP bez neprimeranej administratívnej záťaže
- **Vypustenie definície obchodníka s elektrinou**
 - prekrýva sa s kategóriou dodávateľ elektriny a odberateľ elektriny
- **Spresnenie definície poskytovateľ podporných služieb**
 - zohľadňuje existenciu subdodávateľských vzťahov pri poskytovaní podporných služieb
- **Zraniteľný odberateľ**
 - dodávka elektriny otázkou prežitia
 - postup pri uplatňovaní práv v pravidlách trhu

§§ 4 - 12 Podnikanie v energetike, povolenia...

Taxatívne vymedzené

- výkon jednotlivých činností, ktoré sú špecifickými oblasťami podnikania vo vzťahu k všeobecnej úprave, obsiahnutej v Obchodnom zákonníku
- povolenie k výkonu podnikateľskej činnosti v energetike, splnenie oznamovacej povinnosti resp. osvedčenie o práve dodávať

Činnosti, výkon ktorých nie je podnikaním v energetike:

- pre vlastnú spotrebu výrobcu, prepravcu a distribútora elektriny

§§ 4 - 12 Podnikanie v energetike, povolenia... (2)

□ Výnimky:

■ Dodávka za nákupné ceny

- cena za jednotku rovnaká ako cena v daňovom doklade
 - zahŕňa aj regulované zložky
- nevzťahuje sa na dodávku elektriny koncovým odberateľom elektriny pripojeným do miestnej distribučnej sústavy
- povinnosť v lehote do 30 dní oznámiť úradu
 - začiatok výkonu
 - ukončenie činnosti
 - zmenu vykonávania činnosti

■ Výroba elektriny v malom zdroji výrobcom, ak si neuplatňuje podporu doplatkom, a ktorý je zároveň odberateľom elektriny v domácnosti a jeho ročná výroba elektriny nepresiahne 1,5-násobok 12-mesačnej spotreby

§ 15 Trh s elektrinou

Vymedzenie

- predmetu trhu
- účastníkov trhu

■ Zodpovednosť za odchýlku:

- vlastná
- prenesená 1x na subjekt zúčtovania
 - neumožňuje reťazenie - výnimka v prípade prevádzkovateľov miestnej distribučnej sústavy bez zisku

■ Skrátenie výpovednej lehoty na 1 mesiac pri:

- zmluvách o dodávke
- združenej dodávke elektriny, plynu uzavretých na neurčitú dobu

§ 17 Ochrana odberateľa, univerzálna služba

- Dodávka v kvalite stanovenej úradom
- Za jednoducho a zrozumiteľne porovnateľné, transparentné a nediskriminačné ceny
- Zmluva o združenej dodávke pre domácnosti musí obsahovať taxatívne vymedzené náležitosti
 - poskytovať informácie o nákladoch na ukončenie zmluvy
 - poskytnúť kompenzáciu za chybné alebo oneskorené vyúčtovanie platby
 - poskytnúť informácie o právach odberateľa v domácnosti
 - doručiť pri zmene dodávateľa konečné vyúčtovanie
 - do 4 týždňov odo dňa zmeny (domácnosti)
 - na základe fyzického odpočtu stavu na určenom meradle, resp. TDO po vzájomnom odsúhlasení

§ 17 Ochrana odberateľa, (2) univerzálna služba

■ Právo odberateľa v domácnosti

- odstúpiť od zmluvy počas tzv. lehoty na rozmyslenie v dĺžke 14 pracovných dní odo dňa uzavretia zmluvy
 - informovať odberateľa elektriny o práve najneskôr pri uzavretí zmluvy
 - na samostatnom dokumente - mimo zmluvnej dokumentácie
- vypovedať zmluvu v prípade nedohodnutej zmeny ceny alebo iných zmluvných podmienok
 - povinnosť dodávateľa informovať transparentným a zrozumiteľným spôsobom 30 dní pred plánovanou zmenou
 - pri nesplnení sa predlžuje lehota na vypovedanie zmluvy až na 3 mesiace
 - zodpovednosť odberateľa za zabezpečenie ukončenia procesu zmeny dodávateľa ku dňu skončenia zmluvného vzťahu s doterajším odberateľom

§ 17 Ochrana odberateľa, (3) univerzálna služba

- **Právo odberateľa v domácnosti (pokračovanie)**
 - na výber spôsobu a formy platby
 - aj v prípade, že dodávateľ uzatvára zmluvu s odberateľom prostredníctvom 3. osoby
 - upravuje sa rozsah uvádzaných zložiek ceny zasielaný spolu s faktúrou
- **Zlepšenie dostupnosti informácií, schvaľovanie OP**
 - zverejniť cenník
 - úrad je povinný zverejňovať zoznam všetkých dodávateľov poskytujúcich univerzálnu službu
 - spolu s odkazom na ich webové sídla
 - úrad schvaľuje obchodné podmienky
 - možnosť vyžiadania zmeny, ak sú diskriminačné

§ 17 Ochrana odberateľa, (4)

univerzálna služba

■ Vybavovanie reklamácií

podľa zákona o ochrane spotrebiteľa

mimosúdne riešenia sporov

■ bez právomoci úradu prijímať záväzné rozhodnutia

■ obdobná úprava podľa zákona o elektronických komunikáciách

■ Spory týkajúce sa porušenia povinností prevádzkovateľov sústav

odberateľ v domácnosti má právo iniciovať konanie pred úradom o uloženie povinnosti prevádzkovateľovi sústavy alebo sieti

§§ 18 - 25 Dodávateľ poslednej inštancie, Technické podmienky, VHZ

- **Nový spôsob oznamovania DPI zúčtovateľom odchýlok, úradom a pôvodným dodávateľom**
 - prevádzkovateľ oznamuje odberateľovi a dodávateľovi
- **Vyžiadanie zmeny technických podmienok úradom**
 - zasielanie úradu
 - lehota 2 x 30 + 40 dní
- **Analýza vplyvu všeobecného hospodárskeho záujmu na účastníkov trhu**
 - návrh vláde len pri dokázaní opodstatnenia

§ 26 Základné zmluvy na trhu s elektrinou

- o dodávke elektriny
- o pripojení do prenosovej sústavy
- o pripojení do distribučnej sústavy
- o prístupe do prenosovej sústavy a prenose elektriny
- o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny
- o zúčtovaní odchýlky
- o zúčtovaní regulačnej elektriny
- o prevzatí zodpovednosti za odchýlku
- o združenej dodávke elektriny
- o prístupe a podmienkach účasti na organizovanom krátkodobom cezhraničnom trhu s elektrinou
- o prenose elektriny cez spojovacie vedenia
- o poskytovaní podporných služieb a dodávke regulačnej elektriny
- o poskytovaní podporných služieb
- o vysporiadaní cezhraničných výmen elektriny

§§ 27 - 30 Práva a povinnosti výrobcu elektriny, prevádzkovateľa prenosovej sústavy

■ Výrobca

- bez povinnosti ponúkať a poskytovať PpS nad 50 MW
- zahrnutý do výberu a úhrady odvodu do jadrového fondu

■ Prevádzkovateľ prenosovej sústavy

- zvyšuje sa transparentnosť vzťahov medzi účastníkmi trhu s elektrinou, napr. nákup PpS len na trhu
- oddeliť výrobné a dodávateľské činnosti od prevádzky prenosovej sústavy - Ownership Unbundling
- podieľanie sa na vypracovaní technických a obchodných predpisov
- podpora spolupráce medzi prevádzkovateľmi na regionálnej úrovni vrátane cezhraničných otázok
- vypracovať 10-ročný plán rozvoja

§§ 31 - 32 Práva a povinnosti prevádzkovateľa distribučnej sústavy

- Prerušiť distribúciu pri neumožnení prístupu k meraciemu zariadeniu a na žiadosť dodávateľa
- Poskytovať namerané údaje v kvalite stanovenej pravidlami trhu s elektrinou, uchovávať a sprístupniť
- Inštalácia priebehových meradiel - nové OM, výmena
- Zverejnenie Kontrolného zoznamu pre odberateľov
- Pripojiť energetické zariadenie do sústavy do 5 pracovných dní, ak sú splnené technické a obchodné podmienky pripojenia
- Predložiť úradu každú zmluvu medzi ním a inou osobou, ktorá je súčasťou toho istého vertikálne integrovaného podniku, do 15 dní po jej uzavretí
- Sprísnená ostrovná prevádzka – podmienky schvaľuje úrad

§ 34 Práva a povinnosti dodávateľa

- ❑ **Proces zmeny dodávateľa**
 - ❑ podmienkou na zmenu dodávateľa elektriny je ukončiť zmluvu so starým dodávateľom a uzatvoriť zmluvu s novým dodávateľom s platnosťou ku dňu zmeny,
 - ❑ napísať žiadosť o zmenu dodávateľa adresovanú prevádzkovateľovi sústavy,
 - ❑ písomne alebo elektronicky odoslať žiadosť (prevádzkovateľovi sústavy) najneskôr 21 dní pred uplynutím výpovednej lehoty alebo pred skončením platnosti pôvodnej zmluvy o dodávke, žiadosť možno podať aj prostredníctvom nového dodávateľa
- ❑ **Energetický mix, obchodné podmienky**
- ❑ **Viacnásobná dodávka – vlastná odchýlka**
- ❑ **Uchovávať údaje o veľkoobchodoch**
 - ❑ 5 rokov

§§ 35 - 41 Práva a povinnosti odberateľa, odberateľa v domácnosti, meranie elektriny, výroby elektriny

- ❑ **Odvođené od povinností ostatných**
 - ❑ kontrolu PaP domácností vykonáva úrad
 - ❑ ostatní kontrola Štátnou energetickou inšpekciou
- ❑ **Výmena meradla**
 - ❑ oznámenie výmeny meradla 15 dní
 - ❑ ak bez účasti odberateľa, uchovanie 60 dní
- ❑ **Priebehové meranie**
 - ❑ zariadení nad 1 MW
 - ❑ u všetkých výrobcov OZE
 - ❑ FVE nad 0,1 MW aj meteorologické meranie

§ 42 Inteligentné meracie systémy

Odporúčania pre inteligentné siete

Úrad vypracoval Cost-Benefit analýzu

- stanovenie rozsahu pre zavedenie nad 4 MWh/r
- aktualizácia podľa nákladovej efektívnosti o 2 roky
- MH vydá VZPP, ktorým ustanoví:
 - kritériá a podmienky, lehoty pre zavedenie, požiadavky na súčinnosť, technické parametre, dátové prenosy a spoluprácu systémov, prístup k meraným údajom
- Prevádzkovateľ sústavy zavedie do 31.12.2020
- Úrad
 - v regulačnom rámci zohľadní náklady na obstaranie, inštaláciu a prevádzku IMS pre jednotlivé kategórie koncových odberateľov
 - v spolupráci s ministerstvom vypracuje metodické usmernenie pre optimalizáciu vyžívania elektriny
 - najneskôr do 31.12.2013 (aktualizácia každé 2 roky)

§ 46 Neoprávnený odber elektriny

- **Zobjektivizovanie výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom**
 - odber bez zmluvy
 - odber bez meradla alebo so zásahom
 - zabránenie alebo neumožnenie prerušenia distribúcie elektriny
 - poškodenie odberného zariadenia na verejne dostupnom mieste
 - 1. neoprávnený odber v domácnosti
 - dopočet bez sankcie
- **Výpočet škody vo vyhláške MH SR**

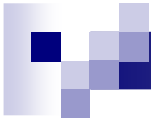
§ 96 Prechodné ustanovenia zákona

- **Prevádzkovateľ prenosovej sústavy v rámci VIP**
 - 6 mesiacov na zabezpečenie podmienok oddelenia podľa ZoE
- **Prevádzkovatelia distribučných sústav**
 - súlad s podmienkami ZoE do 4 mesiacov
- **Ustanovenia zmlúv uzatvorených podľa doterajších predpisov**
 - povinnosť zosúladenia so zákonom do 31.12.2012

§ 96 Prechodné ustanovenia (2)

- **Derogácia dlhodobých zmlúv o poskytnutí podporných služieb**
 - v platnosti do doby dohodnutej medzi účastníkmi zmluvy
 - nemôžu po nadobudnutí účinnosti zákona predĺžiť
- **Stanovenie termínu pre dotknutých prevádzkovateľov na predloženie zmlúv v rámci VIP**
 - do 30 dní od účinnosti

Ďakujem za pozornosť!

sliva@mhsr.sk